Třebaže je podle toho, co řečeno, nesporné, že obžalovaní mohou býti právem odsouzeni jen pro jeden z obou přestupků, o něž jde, přece podle zjištění rozhodovacích důvodů nelze říci, které z obou ustanovení na případ skutečně dopadá. Platí to již co do otázky, zda číšnice, uvedené jako takové v policejním oznámení, na které se rozsudek odvolává, byly nevěstkami, totiž osobami, provozujícími smilnou živnost (viz Altmann, str. 1011), zda totiž ženštiny, o něž jde, provozovaly smilstvo po živnostensku, jak by vyžadoval předpis § 512 tr. zák. (viz rozhodnutí nejv. soudu čís. 3506 sb. n. s. a rozhodnutí vídeňského zruš. soudu čís. 4086 a též 2945), k čemuž by bylo zjistiti, že úmysl dotčených osob směřoval k tomu, by si častějším souložením zjednaly zdroj příjmů, by tak mohly ze smilstva žíti zcela neb částečně (srovnej rozh. čís. 2581 sb. n. s.), při čemž by bylo pak i zjistiti, že to bylo též obžalovaným známo. Nestačí v tomto směru zjištění rozsudku, že číšnice s hosty za peníze souložily, protože to ještě nemusí vyčerpati ony předpoklady. Z toho, co bylo shora dovoděno, vysvítá ovšem s druhé strany i mylnost názoru stěžovatelů, že provádění smilstva muselo by prý býti jediným výdělečným pramenem osob, o něž jde. Posléze nelze však z rozsudkových důvodů ani seznati, zda si nalézací soud uvědomil, že by bylo s hlediska § 512 tr. zák. též třeba, by obžalovaní dali nevěstkám byt za tím účelem, by nedovolenou živnost provozovaly. Pokud se však týče skutkové podstaty § 515 tr. zák., opomenul se nalézací soud zabývati otázkou, zda a pokud přichází i obžalovaný Jaroslav T. jako hostinský v úvahu; označuje ho rozsudek sám ve výroku za truhláře. V tomto směru nelze nechati nepovšimnuté, co v této příčině uvedli obžalovaní, že totiž Jaroslav T. má truhlářskou živnost a v kavárenské živnosti obžalované Matyldy T-é jen tu a tam vypomáhal a t. d. Rozsudek však neobsahuje zjištění, vyhovujících požadavku § 270 odst. 2 čís. 5 tr. ř., jimiž by bylo odůvodněno, proč jest i onoho obžalovaného pokládati za hostinského, neb alespoň v oné živnosti manželčině za osobu služebnou, na níž by bylo po případě použíti poslední věty § 515 tr. zák.

Čís. 4426.

Znal-li pachatel již před činem svou abnormální reaktivnost na požití alkoholu a přes to, poživ ho (ve značném množství), připravil se — třebaže jen z lehkomyslnosti — ve stav úplného opilství, v němž pak spáchal čin, vykazující na venek veškeré znaky zločinu, odpovídá za přestupek podle § 523 tr. zák.

Pojem t. zv. pathologické opilosti.

Ustanovení § 523 tr. zák. obsahuje dvě, nikoliv tři trestní sazby, an předpis o zostření není novou trestní sazbou; druhé trestní sazby (tuhého vězení) lze použíti jen, jsou-li splněny obě podmínky poslední věty.

»Těžšími zlými činy« po rozumu posl. věty § 523 tr. zák. je rozuměti jen zločiny, přesahující tíží následků nebo z jiných důvodů značně míru obvyklou při výtržnostech z opilství; nespadá sem jednání, vykazující jen znaky prostého zločinu podle § 81 tr. zák.

(Rozh. ze dne 14. června 1932, Zm I 358/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 13. února 1931, jímž byl stěžoval uznán vinným přestupkem opilství podle § 523 tr. zák. a odsouzen do tuhého zostřeného vězení na čtyři měsíce, zamítl, pokud čelila proti výroku o vině. Vyhověl jí však, pokud čelila proti výroku o trestu, rozsudek v tomto výroku zrušil a vyměřil obžalovanému podle první sazby § 523 tr. zák. s ohledem na ustanovení druhé věty § 523 tr. zák. trest zostřeného vězení v trvání dvou měsíců, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost napadá rozsudek soudu prvé stolice ve výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem opilství podle § 523 tr. zák., číselně důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) a b) tr. ř., a ve výroku o trestu důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř. Stížnost připouští, že obžalovaný spáchal ve stavu úplného opilství čin, který by mu, jak napadený rozsudek uvádí, bylo krom opilství přičítati za zločin veřejného násilí podle § 81 tr. zák., pokládá však výrok rozsudku o vině obžalovaného přes to za zmatečný podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., a to proto, že rozsudek shledává ve skutku obžalovaného přestupek podle § 523 tr. zák., ač v rozhodovacích důvodech připouští, že tu šlo o »pathologické opilství«. Stížnosti nelze přiznati důvodnost, Tak zvaná »pathologická opilost« liší se od obyčejné opilosti jen tím, že nastává následkem abnormální reakce osoby na požití alkoholu (intolerance proti alkoholu) již po požití poměrně nepatrného množství alkoholu. »Pathologická opilost« jest tedy právě tak jako obyčejná opilost účinkem požití alkoholu a odpovídá, dosáhla-li stupně úplného opilství po rozumu § 2 písm. c) tr. zák., právě tak jako obyčejná opilost tohoto stupně pojmu opilství ve smyslu §§ 236 a 523 tr. zák. (rozh. čís. 3434 víd. sb.; 3358 a j. sb. Nejv. s. a Zm II 183/31). Předmětem trestní normy § 523 tr. zák. je skutek záležející v tom, že se pachatel uvedl vlastní vinou ve stav úplného opilství, v němž pak došlo nahodila ke spáchání činu, vykazujícího na venek veškeré znaky určitého zločinu (rozh. čís. 3725 víd. sb. a j.,; rozh. Zm II 183/31). Pachatele, spáchavšího v pathologické opilosti čin, který by mu bylo krom opilství přičítati za zločin, nelze ovšem činiti zodpovědným za jeho stav opilosti, nevěděl-li před tím o své abnormální reaktivnosti na požití alkoholu, t. j. o tom, že jest následkem svého zvláštního zdravotního stavu méně odolný proti účinkům požití alkoholu (rozh. čís. 3434 víd. sb. a j.). V souzeném případě zjišťuje však rozsudek v rozhodovacích důvodech, že obžalovaný »znal svou málo vzdorující povahu proti následkům požití alkoholu«. Znal-li obžalovaný již před příběhem tu v úvahu přicházejícím své abnormální reagování na požití alkoholu a požil-li, jak rozsudek v rozhodovacích důvodech zjišťuje, v souzeném případě přes to alkoholu, a to dokonce ve velmi značném množství, připravil se vlastní vinou — po této stránce stačí i jen lehkomyslnost (rozh. čís. 1400 sb. Nejv. s.) — ve stav úplného opilství, v němž pak spáchal čin, vykazující na venek veškeré znaky zločinu podle § 81 tr. zák. Shledal-li nalézací soud za tohoto stavu věci v činu obžalovaného

přestupek opilství podle § 523 tr. zák., nelze mu důvodně vytýkati mylné právní posouzení věci. Skutečnost, že tu přichází v úvahu »pathologická opilost«, nemůže na tom nic měniti.

Stížnost je však v podstatě odůvodněna, pokud uplatňuje zmatek podle § 281 čís. 11 tr. ř. Ustanovení § 523 tr. zák. má dvě trestní sazby, nikoli tři, jak stížnost mylně předpokládá. Poslední věta tohoto ustanovení zákona nestanoví, jak stížnost mylně míní, dvě trestní sazby, totiž sazbu vězení se zostřením od 1 měsíce do 3 měsíců a sazbu tuhého vězení od 1 měsíce do 6 měsíců; předpis poslední věty § 523 tr. zák. o zostření trestu vězení stanoví jen podmínku, za níž se má trest vězení v 2. větě tohoto ustanovení zákona uvedený zostřiti, neobsahuje však změnu první trestní sazby § 523 tr. zák., a tudíž ani novou trestní sazbu; teprve část poslední věty § 523 tr. zák., jednající o trestu tuhého vězení od 1 měsíce do 6 měsíců stanoví, a to v souvislosti s větou o zostření trestu vězení, novou, druhou trestní sazbu tohoto § (rozh. čís. 1718 sb. Nejv. s.). Této druhé trestní sazby § 523 tr. zák., podle níž byl v souzeném případě obžalovanému trest vyměřen, lze použíti jen, jsou-li splněny obě podmínky poslední věty tohoto §, t. j. jen, je-li zjištěno, že obžalovanému je ze zkušenosti povědomo, že je v opilosti podroben prudkému hnutí mysli, a je-li čin zločinné povahy jím v opilství spáchaný »těžším zlým činem« (rozh. čís. 1718 sb. Nejv. s). V souzeném případě zjišťuje rozsudek v rozhodovacích důvodech způsobem formálně bezvadným, že obžalovanému bylo ze zkušenosti povědomo, že bývá ve stavu opilství podroben prudkému hnutí mysli. Je tudíž první podmínka použití druhé trestní sazby § 523 tr. zák. splněna. Naproti tomu posoudil soud prvé stolice právně mylně druhou podmínku použití této trestní sazby. Poněvadž ustanovení § 523 tr. zák. nečiní použití řečené druhé trestní sazby závislým na určité výměře trestu na zločin spáchaný ve stavu úplné opilosti, jest míti za to, že »těžšími zlými činy« (trestní zákon z roku 1803 mluvil v tomto směru o »ohyzdnějších zlých činech«) v poslední větě tohoto ustanovení zákona uvedenými je rozuměti jen zločiny, přesahující tíží následků s nimi spojených nebo z jiných důvodů značně míru obvyklou při výtržnostech v opilství vyvolaných. Posuzuje-li se souzený případ s tohoto právního hlediska, nelze v činu, jejž obžalovaný v úplném opilství spáchal a jejž by mu bylo krom opilství přičítati za zločin, spatřovati »těžší zlý čin« po rozumu poslední věty § 523 tr. zák.; neboť čin obžalovaným v opilství spáchaný záležel podle skutkového zjištění rozsudkového prostě v tom, že se obžalovaný zprotivil dvěma policejním strážníkům při konání jich služby skutečným násilným vztažením ruky za tím účelem, by zmařil jejich služební výkon, své zatčení, tedy v jednání vykazujícím jen znaky prostého zločinu podle § 81 tr. zák. (srovn. rozh. čís. 4016 víd. sb.). Při správném výkladu zákona měl tudíž býti obžalovanému vyměřen trest podle první trestní sazby § 523 tr. zák., a to s ohledem na ustanovení poslední věty tohoto ustanovení zákona o zostření trestu vězení. Vyměřil-li nalézací soud obžalovanému trest podle druhé trestní sazby § 523 tr. zák., vykročil tím z mezí zákonné trestní sazby, pokud se tato sazba zakládá na přitěžujících okolnostech v zákoně jmenovitě uvedených a zatížil tím svůj rozsudek ve výroku o trestu zmatkem podle § 281 čís. 11 tr. ř., stížností uplatňovaným.